

Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole på Frederiksberg

Akkreditering af eksisterende uddannelsesudbud

Indstilling til Akkrediteringsrådet
December 2009

Journalnummer 2009-0162

Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole på Frederiksberg

Akkreditering af eksisterende uddannelsesudbud

Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole på Frederiksberg

© 2009 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Bemærk:

EVA sætter komma efter Dansk Sprognævns anbefalinger, dvs. at der som hovedregel ikke sættes komma foran ledsætninger.

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

Indhold

1	Indstilling	5
2	Indledning	6
3	Oplysninger om udbuddet	9
4	Vurdering af de enkelte kriterier	14

1 Indstilling

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har sammen med et panel af eksterne eksperter gennemført en akkrediteringsvurdering af Diakonissestiftelsens Sygeplejeskoles udbud af uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje på Frederiksberg.

EVA indstiller udbuddet til:

Positiv akkreditering

EVA's indstilling bygger på ekspertpanelets vurdering af om kriterierne for relevans og kvalitet samlet set er opfyldt.

Opfyldte kriterier

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet opfylder kriterierne om:

- Beskæftigelse (kriterium 1)
- Aftager- og dimittendkontakt (kriterium 2)
- Erhvervs- og professionsbasering (kriterium 3)
- Udviklingsbasering i relation til erhverv og profession (kriterium 4)
- Udviklingsbasering i relation til forskningsviden (kriterium 5)
- Læringsudbytte (kriterium 6)
- Indhold og tilrettelæggelse (kriterium 7)
- Undervisere (kriterium 8)
- Praktik (kriterium 9)
- Kvalitetssikring af praktik (kriterium 10)
- Faciliteter og ressourcer (kriterium 11)
- Kvalitetssikring af internationaliseringen (kriterium 13)
- Systematisk og kontinuerligt kvalitetsarbejde (kriterium 14)
- Gennemførelse (kriterium 15)
- Vurdering af læringsudbytte (kriterium 16)
- Opnåelse af læringsudbytte (kriterium 17).

Kriterium 12 er ikke vurderet

Ekspertpanelet har ikke vurderet kriterium 12 om internationalisering da dette kriterium først gælder ved akkrediteringer som sættes i gang efter 1. august 2009 i overensstemmelse med lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, nr. 207 af 31.3.2008, § 39, stk. 2.

Mere information

Ekspertpanelets vurderinger af om de enkelte kriterier er opfyldt, uddybes i rapportens kapitel 4. I rapportens indledning findes mere information om ekspertpanelets sammensætning og den faglige vurderingsproces.

2 Indledning

Denne akkrediteringsrapport indeholder Danmarks Evalueringsinstituts (EVA's) akkrediteringsvurdering af det eksisterende udbud af uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje ved Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole som udbydes på Frederiksberg.

Rapportens formål i akkrediteringsprocessen

Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv akkreditering, betinget positiv akkreditering eller afslag på akkreditering af udbuddet.

Akkrediteringsrådet meddeler afgørelsen til institutionen og Undervisningsministeriet. Undervisningsministeriet beslutter på den baggrund om udbuddet kan godkendes. En forudsætning for godkendelse er dog at udbuddet er blevet akkrediteret positivt af Akkrediteringsrådet. Se sidst i dette afsnit hvad der står i Undervisningsministeriets akkrediteringsbekendtgørelse om dette.

Den faglige vurdering

En akkrediteringsvurdering af et uddannelsesudbud er en faglig vurdering af om udbuddet lever op til foruddefinerede kriterier for relevans og kvalitet. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget ud fra de kriterier for udbuds relevans og kvalitet som er fastsat i bilag 3 i Undervisningsministeriets akkrediteringsbekendtgørelse.

EVA har nedsat et eksternt ekspertpanel til at foretage de faglige vurderinger af udbuddet. Ekspertpanelet består af personer med viden om de relevante fag-, uddannelses- og beskæftigelsesområder (se afsnittet om organisering nedenfor).

Ekspertpanelet har gennemført akkrediteringsvurderingen på baggrund af det samlede dokumentationsmateriale. Det består for det første af professionshøjskolens skriftlige dokumentation (regdegørelse og bilag) for hvordan udbuddet opfylder kriterierne. Bemærk at de bilag der er anført her i rapporten under kriterierne er identiske med institutionens egne bilagsangivelser og desuden omfatter alle de bilag institutionen har angivet. For det andet består det af den information som ekspertpanelet og EVA har fået ved besøg på udbudsstederne.

I kriterierne 1, 15 og 17 indgår nøgletal for udbuddet, og der er for hvert af disse kriterier fastsat en vejledende minimumsgrænse for hvornår kriteriet er opfyldt af udbud af sygeplejerskeuddannelsen. Alle ekspertpaneler der medvirker i akkreditering af udbud af uddannelsen, har sammen med EVA været med til at fastsætte de vejledende minimumsgrænser på et indledende ekspertmøde. Der gælder derfor samme vejledende minimumsgrænser for alle udbud af uddannelsen.

Hvis et eller flere kriteriers nøgletal for udbuddet ligger under den vejledende minimumsgrænse, har institutionen haft mulighed for at dokumentere evt. særlige forhold som institutionen mener har indflydelse på nøgletallet. Hvis institutionen har indsendt supplerende dokumentation, er den indgået i ekspertpanelets vurdering af kriteriet. Om dette er tilfældet, fremgår af begrundelsen for vurderingen af det enkelte kriterium i kapitel 4.

Organisering

Ekspertpanelet er sammensat så dets medlemmer tilsammen har:

- Fagspecifik viden og erfaring
- Uddannelsesmæssig og pædagogisk viden og erfaring
- Viden om og erfaring med uddannelsen i et studenterperspektiv
- Viden om og erfaring fra relevante beskæftigelsesområder.

Se www.eva.dk for en uddybning af de krav EVA stiller til eksperternes kompetencer.

Medlemmerne af ekspertpanelet er:

- Lisbeth Jensen, sygeplejerske, ledende oversygeplejerske på Hospitalsenheden Vest i Region Midtjylland. Censor ved sygeplejerskeuddannelsen og mange års erfaring fra lederstillinger i sygeplejesektoren på hospitalerne. Formand for Det Sygeplejefaglige Råd, Hospitalsenheden Vest.
- Ditte Høgsgaard, sygeplejerske, diplomuddannelse i uddannelse og undervisning, BA i køn og kultur, cand.cur., og master of public policy, sygeplejerske på Holbæk Sygehus og chefkonsulent i Vivikom. Arbejder med kompetenceudvikling og undervisningsforløb for sundhedspersonale i eget firma. Formand for lektorbedømmelsesudvalget for de sociale og sundhedsfaglige professionsbachelor- og diplomuddannelser og censor ved sygeplejerskeuddannelsen og de sundhedsfaglige diplomuddannelser. Er tidligere leder og underviser ved sygeplejerskeuddannelsen og har erfaring fra en række udvalg, arbejdsgrupper og projektgrupper til udvikling af uddannelser på social- og sundhedsområdet på institutionelt og ministerielt niveau.
- Elsebeth Larsen, sygeplejerske, cand.pæd. og master i retorik og formidling, udviklings- og uddannelseskoordinator på Regionshospitalet Viborg, Skive, Kjellerup. Har mange års erfaring som underviser på sygeplejerskeuddannelsen og pædagogiske efter- og videreuddannelser. Desuden erfaring som censor, studievejleder og international koordinator.
- Line Vemmelund, studerende ved sygeplejerskeuddannelsen på Professionshøjskolen University College Lillebælt i Vejle. Har været studierådsformand og medlem af institutionens uddannelsesudvalg.

Institutionen har haft mulighed for at gøre indsigelse hvis den har betvivlet en eller flere eksperters habilitet. Alle eksperterne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

Evalueringskonsulent Morten Brock fra EVA har haft det metodiske og praktiske ansvar for akkrediteringsvurderingen. Specialkonsulent Inge Enroth har haft det overordnede projektansvar, bl.a. ansvaret for at sikre tværgående konsistens i forhold til EVA's øvrige akkrediteringsvurderinger af eksisterende uddannelsesudbud.

Metode og proces

Akkrediteringsvurderingen bygger på metodiske elementer som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse.

Akkrediteringsvurderingen omfatter derfor:

- Selvevaluering (redegørelse og bilag)
- Ekstern vurdering ved et fagligt ekspertpanel
- Institutionsbesøg ved ekspertpanelet og EVA
- Offentliggørelse af en rapport.

EVA har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale som ekspertpanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen er forløbet sådan:

- Institutionen har været inviteret til EVA's vejledende informationsmøde om akkrediteringsopgaven.
- Institutionen har indsendt skriftlig dokumentation (redegørelse og bilag) efter EVA's skriftlige vejledning fra marts 2009 som findes på www.eva.dk.
- Ekspertpanelet og EVA har analyseret materialet og bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- Ekspertpanelet og EVA har været på besøg på udbudsstedet.
- EVA har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af ekspertpanelets faglige vurderinger. Rapporten er efterfølgende godkendt af ekspertpanelet.
- Institutionen har haft mulighed for at korrigere evt. faktuelle fejl i et udkast til rapporten og i øvrigt kommentere akkrediteringen.

- EVA har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.eva.dk.

Det siger bekendtgørelsen

I Undervisningsministeriets bekendtgørelse om akkreditering og godkendelse af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser mv. står der:

§ 1, stk. 3. Akkrediteringsrådet træffer afgørelse om akkreditering af tidligere godkendte udbud af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser på grundlag af de kriterier, der fremgår af bilag 3.

§ 7, stk. 3. EVA afgiver en akkrediteringsrapport med en samlet indstilling til Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv akkreditering eller afslag på akkreditering. For så vidt angår et godkendt udbud kan EVA tillige indstille udbuddet til betinget positiv akkreditering.
Stk. 5. EVA indstiller et godkendt udbud til positiv akkreditering, når det eksterne ekspertpanel vurderer, at kriterierne for relevans og kvalitet, som angivet i bilag 3, samlet set er opfyldt.

Stk. 6. EVA indstiller et godkendt udbud til betinget positiv akkreditering, når det eksterne ekspertpanel vurderer, at kriterierne for relevans og kvalitet, som angivet i bilag 3, samlet set ikke er opfyldt, men forventes at kunne opfyldes inden for en periode på op til 12 måneder, jf. § 15, stk. 1.

§ 12. Akkrediteringsrådet fastlægger de overordnede rammer for rådets virksomhed og træffer afgørelse om akkreditering efter § 1.

§ 13. Grundlaget for rådets afgørelse efter § 12, stk. 1, er en akkrediteringsrapport efter kapitel 3.

§ 14. Rådet kvalitetssikrer EVA's opgavevaretagelse efter denne bekendtgørelse, herunder særligt med hensyn til:

- 1) udvælgelse og brug af det faglige ekspertpanel, der foretager den faglige vurdering af uddannelser og udbud i forhold til kriterierne for relevans og kvalitet og*
- 2) sikring af at akkrediteringsrapporten indeholder vurdering af de enkelte kriterier for relevans og kvalitet, herunder at kriterierne anvendes tilstrækkeligt konsistent.*

3 Oplysninger om udbuddet

Udbudsadresse

Akkrediteringsvurderingen omfatter udbud af uddannelsen på denne adresse:

Diakonissestiftelsens Sygeplejeskole
Peter Bangs Vej 1 B
2000 Frederiksberg

Præsentation af udbuddet

For at give et overordnet indtryk af udbuddet gengives i dette afsnit institutionens egen præsentation af udbuddet fra institutionens redegørelse. Bemærk at praktik på sygeplejerskeuddannelsen kaldes klinisk undervisning.

Udbuddets struktur

Formålet med uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje er at kvalificere den studerende til efter endt uddannelse at kunne fungere selvstændigt som sygeplejerske og til at indgå i et fagligt og tværfagligt samarbejde. Uddannelsen skal, i overensstemmelse med den samfundsmæssige, videnskabelige og teknologiske udvikling samt befolkningens behov for sygepleje, kvalificere den studerende inden for teoretiske og kliniske sygeplejekundskaber.

Uddannelsen er normeret til 3½ studenterårsværk svarende til 210 ECTS-point (European Credit Transfer System), heraf teoretisk undervisning svarende til 120 ECTS-point og klinisk undervisning svarende til 90 ECTS-point. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i 1 år.

Uddannelsen er opdelt i semestre og moduler. Et semester har en varighed på 18-24 uger og er opdelt i 2 moduler. Et modul er en afsluttet undervisningsenhed. Et modul indeholder teoretiske eller kliniske elementer eller en kombination heraf. I hvert modul bedømmes den studerendes opnåelse af det for modulet beskrevne læringsudbytte.

Uddannelsen består af 14 moduler. Hvert modul har et omfang af 15 ECTS-point med undtagelse af modul 13 og modul 14, der har et omfang af henholdsvis 10 ECTS-point og 20 ECTS-point. Modulernes begyndelsestidspunkt er koordineret med de andre sundhedsprofessionsuddannelser.

Uddannelsesinstitutionernes lokale forhold giver mulighed for at tilrettelægge modulerne således:

- Modul 4 kan afvikles før modul 3
- Modul 5-8 kan afvikles i vilkårlig rækkefølge
- Modul 12 kan afvikles før modul 11

Uddannelsen giver ret til betegnelsen professionsbachelor i sygepleje. Den uddannede autoriseres i medfør af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. Institutionen, der udbyder uddannelsen, er ansvarlig for uddannelsen i sin helhed. Det kliniske undervisningssted er over for uddannelsesinstitutionen ansvarlig for gennemførelsen af den kliniske undervisning i henhold til retningslinier fastsat af uddannelsesinstitutionen.

Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli/avg.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.
M1 Fag og profession		M2 Sundhed og sygdom			M3 Somatisk sygdom og lidelse		M4 Grundlæggende klinisk virksomhed			
M5 Tværprofessionel virksomhed		M6 Kronisk syge patienter og borgere i eget hjem			M7 Relationer og interaktioner		M8 Psykisk syge patienter/ borgere og udsatte grupper			
M9 Sygepleje, etik og vidensbaseret virksomhed		M10 Akut og kritisk syge patienter/borgere			M11 Kompleks klinisk virksomhed		M12 Selvstændig professionsudøvelse			
M13	Valgmodul	M14	Sygeplejefagprofession - kundskabsgrundlag og metoder							

 = Teoretisk undervisning
  = Klinisk undervisning

Udbuddets centrale fagområder

Hvert modul har fokus på et sygeplejefagligt tema. Modulets centrale fagområder reflekterer det professionsrettede og bidrager til belysning og fordybelse af modulets tema, indhold og kompetencer, samt retter sig mod den udvikling og de ændringer, som foregår inden for professionen, sundhedsområdet og det sociale område.

Sygeplejefaget 120 ECTS-point

Sygeplejefaget indeholder teoretisk og klinisk undervisning indenfor almen medicin og medicinske specialer, almen kirurgi og kirurgiske specialer, barnepleje og pædiatri, barselshygijne og pleje af moder og barn, mentalhygiejne og psykiatri, geriatrisk pleje og geriatri samt hjemmepleje jf. EU-direktivet 2005/36/EF af 7. september 2005.

Det sundhedsvidenskabelige fagområde 40 ECTS-point

Ergonomi, ernæringslære og diætetik, farmakologi, folkesundhed herunder epidemiologi & miljømedicin, sundhedsinformatik, sygdomslære herunder patologi & radiologi, videnskabsteori og forskningsmetodologi

Det naturvidenskabelige fagområde 25 ECTS-point

Anatomi & fysiologi og genetik, biokemi & biofysik, mikrobiologi herunder bakteriologi, virologi og parasitologi samt hygiejne,

Det samfundsvidenskabelige fagområde 10 ECTS-point

Organisation, administration & ledelse herunder sundhedsøkonomi, jura herunder social- og sundhedslovgivning, sociologi & sundhedsantropologi.

Det humanistiske fagområde 15 ECTS-point

Psykologi, pædagogik, kommunikation, filosofi, religion & etik.

Antal studerende og undervisere ved udbuddet

Antal indskrevne studerende aktuelt: 312.

Antal optagne studerende pr. semester de seneste tre år

Dato og årstal	Antal optagne studerende
1.10.2006	30
1.3.2007	30
1.10.2007	59
1.3.2008	56
1.10.2008	58
1.3.2009	56

Antal undervisere og årsværk

Antal undervisere	19
Antal årsværk	13,29

Udbuddets centrale praktiksteder

Hospitalsafdelinger i Region Hovedstaden, Privathospitalet Hamlet, Frederiksberg Kommunes hjemmepleje, sundhedspleje og plejehjem, Diakonissestiftelsens Hospice og Sundhedscenter.

Øvrige oplysninger

Den danske Diakonissestiftelse har uddannet sygeplejersker siden 1863. Fra 1/1 2007 er sygeplejerskeuddannelsen udbudt i henhold til driftsoverenskomst mellem Professionshøjskolen Metropol og Den danske Diakonissestiftelse.

Sygeplejerskolen er en uddannelsesinstitution, hvor de fastansatte undervisere har dobbelt kompetence, det vil sige de er sygeplejersker og har afsluttet en akademisk uddannelse på kandidateller masterniveau. På sygeplejerskolen lægges vægt på nærhed og refleksion. Her prioriteres omsorg ud fra en helhedstænkning af menneskers fysiske, psykiske og eksistentielle behov. Der arbejdes ud fra et værdigrundlag: "Medmenneskelighed, faglig dygtighed og respekt for det enkelte menneske er grundlæggende i al sygeplejevirkosomhed, og udgangspunktet er i det aktive, ansvarlige og kreative menneske, der har lyst til at lære. Studiemiljøet bygger på åbenhed, gensidig tillid og omsorg for hinanden. De studerende udvikler faglig dygtighed, kreativitet og handlekraft, samt evne til at samarbejde, at reflektere, at tage selvstændigt stilling og at udvikle faget.

Sygeplejerskolen indgår i et dynamisk samspil med det omgivende samfund". I uddannelsen fokuseres på etik, kultur og internationalt samarbejde. Hele uddannelsen er orienteret mod undersøgelse af, øvelse i og refleksion over sygeplejerspraksis, en samtænkning af det faglige med det pædagogiske og en opmærksomhed mod bredden i de faglige og aktivitetsmæssige udfordringer, der indgår i sygeplejerskens arbejde. Derudover er uddannelsen tilrettelagt, så der gennem hele forløbet lægges betydelig vægt på den form for samarbejde og på den selvstændige planlægning og faglige fordybelse, der er et grundvilkår i alt sygeplejerskearbejde. Der tilstræbes variation i undervisningen for at tilgodese de studerendes forskellige læringsstile.

Mål for læringsudbytte

Akkrediteringsvurderingen er foretaget på baggrund af de mål for læringsudbytte som aktuelt gælder for udbuddet, og som fremgår her, citeret fra uddannelsens bekendtgørelse BEK nr 29 af 24/01/2008:

Læringsudbytte for en professionsbachelor i sygepleje

Læringsudbytte omfatter den viden, de færdigheder og de kompetencer som en professionsbachelor i sygepleje har opnået i uddannelsen.

Viden

En professionsbachelor i sygepleje:

- 1) kan beskrive centrale kundskabsområder inden for sygepleje samt de områder inden for sundhedsvidenskab, naturvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab, som er relevante for sygeplejefaget,
- 2) kan beskrive generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger ud fra forskellige perspektiver,
- 3) kan beskrive og forklare centrale sygeplejefaglige interventionsmuligheders anvendelse i forhold til forskellige patientgrupper og kontekstuelle vilkår,
- 4) har viden om udvalgte analysemetoder inden for professionen,
- 5) kan redegøre for og reflektere over metoder, processer og barrierer, der er knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde og implementering af resultater fra forsknings- og udviklingsarbejde i professionspraksis,
- 6) kan redegøre for og reflektere over metoder og procedurer, der anvendes i vurderinger, handlinger og evalueringer i professionsudøvelsen,

- 7) kan redegøre for og reflektere over generelle dokumentationsstrategier, klassifikationssystemer og standarder,
- 8) har viden om videnskabsteori og forskningsmetnologiske aspekter inden for sygeplejefaget,
- 9) kan redegøre for lovgrundlaget for professionsudøvelsen,
- 10) kan redegøre for sundhedsvæsnets organisation, herunder ansvarsfordelingen mellem de forskellige sektorer, afdelinger og aktører, og kan forstå professionsudøvelsen i lyset af organisatoriske og administrative rammer og samfundsmæssige vilkår.

Færdigheder

En professionsbachelor i sygepleje:

- 1) kan søge, sortere og vurdere viden om generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger samt analysere og fortolke disse med anvendelse af relevant national og international viden,
- 2) kan søge, sortere og vurdere viden om kliniske retningslinjer samt relevante forsknings- og udviklingsarbejder anvendelse i sygeplejerskens virksomhed,
- 3) kan søge, sortere og vurdere viden om centrale sygeplejefaglige interventionsmuligheder,
- 4) kan analysere konkrete sygeplejefaglige problemstillinger og drøfte mulige sammenhænge, årsager og konsekvenser knyttet til disse,
- 5) kan anvende sygeplejefaglige analysemetoder til bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger,
- 6) kan anlægge et patientperspektiv i analysen af professionsfaglige aspekter og kan identificere mulige dilemmaer og magtrelationer i professionsudøvelsen eller i rammerne herfor,
- 7) kan anvende dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og kan anvende dem til at analysere empiriske data,
- 8) kan mundtligt og skriftligt formidle og argumentere for sygeplejefaglige iagttagelser, kundskaber, analyser, vurderinger og interventionsforslag med anvendelse af et tydeligt fagsprog,
- 9) kan anvende principper for udarbejdelse og opdatering af pleje- og behandlingsprogrammer,
- 10) behersker centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder,
- 11) kan identificere og analysere etiske dilemmaer og problemstillinger i sundhedssektoren og i sygeplejen,
- 12) mestrer lægemiddelregning og medicingivning,
- 13) kan begrunde forslag til intervention i sundhedsfremmende, sundhedsbevarende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende opgaver,
- 14) behersker almindelig dokumentationspraksis og administrative procedurer,
- 15) kan anvende it i sygeplejerskens virksomhed,
- 16) kan læse og forstå international faglitteratur og forskningsresultater på engelsk.

Kompetencer

En professionsbachelor i sygepleje:

- 1) identificerer selvstændigt sygeplejebehov, opstiller målsætninger, udfører, evaluerer og justerer sygepleje for udvalgte patientgrupper,
- 2) samarbejder med patienter, pårørende og andre fagpersoner i planlægning, koordinering, delegering, udførelse og evaluering af sygepleje,
- 3) behersker sygeplejehandlinger i forhold til centrale kliniske patientsituationer som f.eks. patienten med smerter, patienten med ændret perception, patienten med ernærings- og væskeproblemer eller patienten, der er lidende og døende,
- 4) udøver selvstændigt sygepleje til patienter med forskellige livsopfattelser samt kulturelle, sociale og familiemæssige forhold,
- 5) understøtter patienter i mestring af deres livssituation og varetager sundhedspædagogiske opgaver,
- 6) kommunikerer med patienter med respekt for forskellige værdier, kultur samt intellektuelle og følelsesmæssige forudsætninger,
- 7) identificerer mulige dilemmaer og magtrelationer i pleje- og behandlingssituationer samt i strukturelle forhold i sundhedssektoren og handler ud fra gældende etiske retningslinier, regler om patientsikkerhed og miljømæssige risikofaktorer,
- 8) medvirker ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer knyttet hertil,
- 9) medvirker til at sikre kontinuitet i pleje- og behandlingsforløb, herunder samarbejde med andre faggrupper og på tværs af sektorer og institutioner,

- 10) udfører kvalitets- og udviklingsarbejder inden for sygepleje og kan følge, anvende og deltage i forskningsarbejde i sundhedssektoren,
- 11) varetager ledende og koordinerende opgaver med henblik på at skabe kontinuitet i pleje- og behandlingsforløb,
- 12) overholder etiske retningslinier relateret til sygeplejerskens virksomhed,
- 13) kan opsøge, sortere, tilegne sig og vurdere viden med relevans for professionsområdet herunder opsøge ny national og international forskningsbaseret viden,
- 14) har indsigt i egen læreproces og behersker læse- og studieteknikker som forudsætning for fortløbende faglig ajourføring og udvikling,
- 15) behersker grundlæggende akademiske metoder, der er en forudsætning for kompetencegivende videreuddannelse på master- og kandidatniveau.

4 Vurdering af de enkelte kriterier

Kriterium 1: Beskæftigelse

”Uddannelsesuddannelsens dimittender er i tilstrækkeligt omfang i relevant beskæftigelse, eller de deltager i videre uddannelse.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere tilfredsstillende overgangsfrekvenser til relevant beskæftigelse i erhverv eller profession samt videre uddannelse, set i forhold til resultaterne for det uddannelsesområde, som akkrediteres, eller i forhold til resultaterne for beslægtede uddannelsesområder.”

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet konstaterer at 0 % af udbuddets dimittender er ledige. Denne ledighedsfrekvens er under den vejledende maksimumgrænse på 4 %, som er fastsat i forbindelse med denne akkrediteringsvurdering, og er derfor tilfredsstillende. Den vejledende maksimumgrænse er fastsat i fællesskab af alle de ekspertpaneler som er med til at vurdere udbud af sygeplejerskeuddannelsen, og EVA og gælder for alle udbud af uddannelsen.

Det skal bemærkes at kriteriet er vurderet på baggrund af Danmarks Statistiks eksisterende oplysninger om nyuddannede sygeplejerskers aktivitet for 2006. Disse data indeholder ikke oplysninger om beskæftigelsens relevans, hvorfor denne dimension ikke er indgået i vurderingen.

Dokumentation:

Statistik fra EVA's hjemmeside over aktiviteten for nyuddannede professionsbachelorere i sygepleje baseret på data fra Danmarks Statistik og beregnet af Universitets- og Bygningsstyrelsen.

Kriterium 2: Aftager- og dimittendekontakt

"Uddannelsesudbuddets relevans søges sikret gennem løbende kontakt med aftagere og dimittender.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere:

- at der indhentes relevant viden fra et felt af aftagere og dimittender, som er dækkende for udbuddet
- at denne viden anvendes til at understøtte udbuddets fortsatte relevans."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet har kontakt med et bredt felt af aftagere som dækker udbuddets beskæftigelsesområder. Gennem møder i bl.a. Uddannelsesudvalget for Sygeplejerskeuddannelsen og Regionalt Klinisk Udvalg i Region Hovedstaden har udbuddet løbende kontakt med de sygeplejefaglige ledere i Region Hovedstaden og de uddannelsesansvarlige i Frederiksberg Kommune og på Privathospitalet Hamlet. Under besøget blev det desuden bekræftet gennem interview med ledelsen at udbuddet har god kontakt med både Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet og kandidatuddannelsen i sygepleje på Aarhus Universitet. Kontakten med universiteterne sikres bl.a. ved at udbuddets rektor er medlem af censorformandskabet for kandidatuddannelsen i sygepleje på Aarhus Universitet.

Panelet vurderer at udbuddets kontakt med dimittenderne er tilfredsstillende. Institutionen redegør for både tidligere og nuværende evalueringer af udbuddets relevans blandt udbuddets dimittender. Udbuddet har fx anvendt et "kompetencetræ" til at evaluere de studerendes kompetencer ud fra ved uddannelsens afslutning og kombineret dette med et opsamlingsmøde et halvt år efter hvor dimittenderne har skullet forholde sig til deres aktuelle jobsituation. Pga. et forholdsvis lille fremmøde blandt dimittenderne på opsamlingsmødet har udbuddet nu besluttet at kontakte dimittenderne via et postomdelt spørgeskema der tager afsæt i spørgsmålene fra den landsdækkende undersøgelse *Evaluering af sygeplejerskeuddannelsen* (Rambøll Management, 2006). Herudover har udbuddet kontakt til dimittenderne gennem arrangementer som åbent hus og en årlig temadag hvor også dimittender med atypiske karriereforløb inddrages.

Panelet vurderer at den viden som udbuddet får fra aftagere og dimittender, på tilfredsstillende vis er med til at sikre udbuddets relevans gennem de løbende drøftelser af denne viden på institutionen på bl.a. lærermøder, temamøder og personalemøder. Eksempelvis har en drøftelse af emnet medicingivning ført til øget fokus på undervisning i medicinregning på udbuddet og til iværksættelsen af et udviklingsprojekt.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 2, 4 og 14 og følgende bilag:

- Bilag A: Retningslinier for sygeplejestuderendes deltagelse i medicindispensering og -administration i det regionale samarbejde i Region Hovedstaden
- Bilag B: Studiesamtaler.

Kriterium 3: Erhvervs- og professionsbaseret

"Uddannelsesudbuddet er baseret på ny viden om centrale tendenser fra det eller de beskæftigelsesområder, udbuddet retter sig mod.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at ny viden om centrale tendenser fra det eller de relevante beskæftigelsesområder løbende tilgår udbuddet og medvirker til, at det til stadighed er tidssvarende. Dette kan fx ske gennem underviserens kontakt med praksis gennem samarbejde og/eller undervisning af praktikere i efter- og videreuddannelsesregi, via udbuddets kontakt med eller viden om videncenteraktiviteter og/eller kurser og praksisorienterede temadage, deltagelse i netværk mv."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet følger udviklingen inden for beskæftigelsesområderne gennem mange relevante aktiviteter. Ud over aftagerkontakten, beskrevet under kriterium 2, har der i forbindelse med udarbejdelsen af den nye studieordning været holdt en række møder mellem repræsentanter fra udbuddet og fra det kliniske felt. Her har formålet bl.a. været at drøfte udviklingen i sygeplejefprofessionen. Herudover får udbuddet ny viden gennem aktiviteter som fx gå-hjem-møder i underviserens faglige netværk og observationsdage hvor underviserne kommer ud i klinisk praksis for at observere. De studerende får gavn af dette idet underviserne bl.a. løbende reviderer pensumlisterne i forhold til den nyeste viden inden for deres fagområder. Panelet vurderer at aktiviteterne dækker de relevante beskæftigelsesområder, og at hyppigheden af aktiviteterne samlet set sikrer at der løbende tilgår udbuddet opdateret viden.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 2 og 3 og supplerende dokumentation.

Kriterium 4: Udviklingsbasering i relation til erhverv eller profession

"Uddannelsesudbuddet er baseret på ny viden fra forsøgs- og udviklingsarbejde, som er relevant for det eller de beskæftigelsesområder, udbuddet retter sig mod.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at der løbende tilgår udbuddet erfaringer og resultater fra relevant, aktuelt og praksisorienteret forsøgs- og udviklingsarbejde samt rådgivning, som kan bidrage til at styrke de studerendes kompetencer til at løse problemer i praksis. Forsøgs- og udviklingsarbejdet kan dreje sig om fx udvikling af nye redskaber, produkter og metoder for og/eller med praksisfeltet eller slutbrugere af det udviklede."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at mange aktiviteter, herunder både klinisk og medicinsk orienterede projekter, bidrager med relevant viden til udbuddet om forsøgs- og udviklingsarbejde. Eksempelvis har udbuddet planlagt og udført en dataindsamling i den kliniske praksis og igangsat et udviklingsarbejde om en elektronisk patientjournal som efterfølgende er inddraget i undervisningen. Herudover indhenter udbuddet relevant viden gennem samarbejde med bl.a. forskningsenheden for klinisk sygepleje på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital og med Hvidovre Hospital. Institutionen har sammen med Professionshøjskolen Metropol etableret videntcentret, Center for Sammenhængende Forløb og er repræsenteret i bestyrelsen for Center for Kliniske Retningslinjer som er et nationalt clearinghouse for sygeplejeområdet. Panelet vurderer at de relevante beskæftigelsesområder er dækket af aktiviteterne.

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet sikrer sit videngrundlag, bl.a. ved at underviserne deltager i udviklingsprojekter, temadage og videntcenteraktiviteter. Eksempelvis har institutionen indgået aftale med forskningsenheden for klinisk sygepleje på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital om at give udbuddets studerende og undervisere mulighed for at indgå i kliniske udviklingsprojekter. Panelet vurderer at aktiviteterne samlet set foregår med en hyppighed som sikrer udbuddet løbende opdateret viden.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 4 og supplerende dokumentation.

Kriterium 5: Udviklingsbasering i relation til forskningsviden

"Uddannelsesudbuddet er baseret på ny viden fra forskningsfelter, der er relevante for udbuddets fagområder.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at der løbende tilgår udbuddet ny relevant forskningsviden, som kan bidrage til at kvalificere erhvervs- eller professionsudøvelse i praksis. Dette kan fx ske gennem underviserens deltagelse i konferencer, netværk og andet, ved eksterne oplæg for de studerende, eller ved at viden fra institutionens samarbejde og videnudveksling med forskningsinstitutioner tilgår udbuddet."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at mange relevante aktiviteter bidrager til udbuddets viden om resultater fra relevante forskningsfelter. Eksempelvis samarbejder udbuddet med Syddansk Universitet om et forskningsprojekt om folkesundhed hvor de studerende inddrages som dataindsamlere. Udbuddet har også etableret et samarbejde med de teologiske fakulteter på universiteterne i København, Oslo og Uppsala og Lovisenberg diakonale højskole om at udvikle en fælles nordisk masteruddannelse. Derudover samarbejder udbuddet med University of Virginia School of Nursing hvorfra en lektor er tilknyttet udbuddet som vejleder.

Panelet vurderer at viden fra de relevante aktiviteter kommer undervisere og studerende til gode, fx ved at de deltager i forsknings- og udviklingsprojekter på Bispebjerg Hospital. Institutionen redegør for at der tilgår udbuddet ny relevant viden fra fx konferencer, og at denne viden deles på lærermøder og temadage. Alle undervisere har 110 timers udviklingstid pr. semester. Under besøget fremgik det af interviewene med ledelsen og underviserne at underviserne bl.a. bruger udviklingstiden til at søge ny viden og læse forskningslitteratur så de kan inddrage forskningsartikler i pensum. Det sker eksempelvis i forbindelse med forberedelse af nye semester- og modulplaner. En underviser er desuden redaktør på en kommende lærebog i ernæring, sundhed og sygdom som indeholder nye forskningsresultater på dette felt.

Panelet vurderer at der foregår mange relevante aktiviteter som tilsammen er tilstrækkelige til at sikre at udbuddet er baseret på ny relevant forskningsviden. Dog vurderer panelet det som en mindre svaghed at der endnu ikke foreligger en samlet strategi for hvordan der indhentes viden så udbuddet er baseret på den ønskede udviklings- og forskningsviden. De mange relevante aktiviteter bæres af enkeltpersoner, hvilket gør udbuddets videngrundlag mere skrøbeligt end hvis det var forankret i en samlet strategi. Panelet vurderer det dog positivt at ledelsen under besøget fortalte at der vil komme en strategi for hvilke forsknings- og udviklingsprojekter udbuddet vil involvere sig i. Strategien vil primært fokusere på den kliniske sygepleje.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 4 og 5 og interview med underviserne og ledelsen under institutionsbesøg.

Kriterium 6: Læringsudbytte

"Uddannelsesudbuddets mål for læringsudbytte er niveaumæssigt i overensstemmelse med den relevante gradstypebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse, og der er tilstrækkelig sammenhæng mellem disse overordnede mål for læringsudbytte og læringsmålene for udbuddets elementer.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) hvilke mål for læringsudbytte, der er fastlagt for udbuddet,*
- 2) at der samlet set er god sammenhæng mellem læringsmålene for udbuddets enkelte elementer og de overordnede mål for læringsudbytte, så en studerende, der realiserer elementernes læringsmål også realiserer de overordnede mål for læringsudbytte. Som ét udtryk for sammenhængen skal udbuddet redegøre for og dokumentere vægtningen af elementerne, som den kommer til udtryk i ECTS-fordelingen."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at de overordnede mål for læringsudbytte der gælder for udbuddet, er på professionsbachelorniveau. Panelet vurderer dette på baggrund af de overordnede mål for læringsudbytte for sygeplejerskeuddannelsen, som er fastlagt i bilag 1 til uddannelsesbekendtgørelsen fra 2008, sammenholdt med gradstypebeskrivelsen for professionsbachelor i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse.

Desuden er der en tilfredsstillende sammenhæng mellem de overordnede mål for læringsudbytte og læringsmålene for de fjorten moduler som alle udbud af uddannelsen består af. Ekspertpanelet vurderer dette på baggrund af den nationale studieordning for uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje. Studieordningen beskriver modulernes læringsmål, indhold og vægtning af de centrale fagområder, udtrykt i ECTS-point for henholdsvis teoretisk og klinisk undervisning. Studieordningen er bilag 2 til uddannelsesbekendtgørelsen.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 6 og 7 og følgende bilag:

- Bilag C: Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor i sygepleje af januar 2008
- Bilag D1: Modulbeskrivelser for modul 1
- Bilag D2: Modulbeskrivelser for modul 2
- Bilag D3: Modulbeskrivelser for modul 3
- Bilag D4: Modulbeskrivelser for modul 4
- Bilag D5: Modulbeskrivelser for modul 5
- Bilag D7: Modulbeskrivelser for modul 7
- Bilag E: Ny dansk kvalifikationsramme for videregående uddannelse, maj 2007
- Bilag F: Den nye karakterskala, Notat Torben K. Jensen.

Kriterium 7: Indhold og tilrettelæggelse

"Indhold og tilrettelæggelse af uddannelsesudbuddets elementer samt anvendte undervisnings- og arbejdsformer er passende for, at de studerende kan realisere de fastsatte læringsmål.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at det faglige indhold af udbuddets elementer har passende bredde, dybde og relevans set i forhold til læringsmålene,*
- 2) at de valgte undervisnings- og arbejdsformer er hensigtsmæssige for, at læringsmålene kan realiseres,*
- 3) at elementernes samspil understøtter realiseringen af uddannelsens mål for læringsudbytte."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Sygeplejerskeuddannelsen fik ny bekendtgørelse og studieordning i januar 2008 som indeholdt nye overordnede mål for læringsudbytte for uddannelsen og som har betydet ændringer af uddannelsens indhold og struktur. Uddannelsen er nu opdelt i moduler, og alle de institutioner som udbyder uddannelsen, er stadig i gang med at udarbejde udførlige beskrivelser af de enkelte modules indhold, tilrettelæggelse mv. På tidspunktet for udarbejdelse af den skriftlige dokumentation til akkrediteringen havde udbuddet beskrevet og gennemført seks af de fjorten moduler. Det har derfor kun været muligt for ekspertpanelet at vurdere det detaljerede indhold i og tilrettelæggelsen af disse seks moduler.

Ekspertpanelet vurderer at det faglige indhold i de seks moduler har en passende bredde, dybde og relevans i forhold til de læringsmål der er beskrevet for de enkelte moduler. Institutionen redegør i tilfredsstillende grad for det faglige indhold og viser herunder hvordan modulernes metodefaglige indhold understøtter udviklingen af de studerendes kompetencer.

Panelet vurderer at udbuddet har tilrettelagt et undervisningsforløb med brug af varierede undervisnings- og læringsformer. Institutionen redegør for at udbuddets undervisnings- og arbejdsformer understøtter de studerendes tilegnelse af det faglige indhold i modulet, og at udbuddet gør brug af flere forskellige undervisningsformer for at tilgodese de studerendes forskellige læringsstile. Fx anvendes der på modulet somatisk sygdom og lidelse følgende undervisnings- og arbejdsformer: oplæg, dialog- og diskussionsbaseret klasseundervisning, autentisk patient-/borgerkontakt via patientforeninger, evalueringsspørgsmål, studiebesøg, studenteroplæg, opgaver og teoretiske øvelser der integrerer alle fagområder. Under besøget blev det underbygget af interviewene med de studerende og underviserne at udbuddet gør meget ud af at tilrettelægge undervisningen så den tilgodeser de studerendes forskellige læringsstile. Panelet vurderer at underviserne er bevidste om didaktik og bruger differentierede undervisningsformer. Dog bemærker panelet at den udprægede brug af nye og differentierede læringsformer stiller høje krav til kvalitetssikringen af undervisningen for at udbuddet kan sikre at den studerende tilegner sig det faglige indhold.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 7 og 16, interview med de studerende og underviserne under institutionsbesøg og følgende bilag:

- Bilag C: Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor i sygepleje af januar 2008
- Bilag D1: Modulbeskrivelser for modul 1

- Bilag D2: Modulbeskrivelser for modul 2
- Bilag D3: Modulbeskrivelser for modul 3
- Bilag D4: Modulbeskrivelser for modul 4
- Bilag D5: Modulbeskrivelser for modul 5
- Bilag D7: Modulbeskrivelser for modul 7.

Kriterium 8: Undervisere

"Undvisernes kvalifikationer og kompetencer er samlet set tilstrækkelige i forhold til uddannelsesuddannelsens niveau og mål for læringsudbytte, og undervisergruppen er ajourført med den nyeste viden om centrale tendenser i erhverv eller professioner samt relevant forskning.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

1) at undervisergruppen samlet set lever op til de krav til teoretiske, faglige, pædagogiske og erhvervs- eller professionsmæssige kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,

2) at undervisergruppen gennem løbende kompetenceudvikling og andre aktiviteter er ajourført med den nyeste viden om centrale tendenser i erhverv eller professioner samt relevant forskning."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer det positivt at undervisergruppen er teoretisk, fagligt, pædagogisk og professionsmæssigt velkvalificerede. Alle undervisere er enten sygeplejersker eller læger. Desuden har størstedelen af underviserne et uddannelsesniveau svarende til kandidat- eller masterniveau, og syv af underviserne er lektorgodkendt.

Panelet vurderer at undervisergruppen dækker de fagområder der indgår i sygeplejerskeuddannelsen, og at undervisergruppen er ajourført med den nyeste viden om relevant udvikling og forskning inden for professionen. Alle undervisere får tildelt tid til at deltage i samarbejdsprojekter med klinisk praksis for at opkvalificere kliniske kompetencer. Udbuddets undervisere har deltaget i et kompetenceudviklingsprojekt finansieret af Undervisningsministeriet. På baggrund af projektet har udbuddet udarbejdet et dokument med ansvarsområder, funktionsområder og kompetenceniveauer for adjunkter og lektorer. Udbuddet samarbejder med Professionshøjskolen Metropol om lektorkvalificering, adjunktværksted og mulighed for støtte i vejledningen.

Institutionen redegør desuden for hvordan udbuddet får ny viden ved at underviserne deltager i kurser og konferencer og dernæst videreformidler den indhentede viden på lærermøder og temadage. Biblioteket inddrages også aktivt til undervisernes faglige kompetenceudvikling og ajourføring. Desuden har flere af underviserne undervisningsopgaver på efter- og videreuddannelserne, fx specialuddannelsen for sygeplejersker, og diplomuddannelsen hvorfra de får viden om den aktuelle udvikling og udfordringer inden for praksisfeltet. Endelig fremgik det af interview med ledelsen under besøget at hver underviser er tilknyttet en bestemt klinisk praksis og jævnligt har kontakt med denne for at kunne holde sig orienteret om udviklingen i professionspraksis.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 3 og 8, interview med ledelsen under institutionsbesøg og følgende bilag:

- Bilag G: Ansvarsområder, funktionsområder og kompetenceniveauer for adjunkter og lektorer.

Kriterium 9: Praktik

"Praktikken tilrettelægges og gennemføres, så den studerendes læring styrkes i et samspil mellem teori og praksis.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at praktikken tilrettelægges og gennemføres hensigtsmæssigt,*
- 2) at praktikken er en integreret del af det samlede udbud, så den studerendes videntilegnelse, erfaringsdannelse og læring på henholdsvis udbudssted og praktiksted er gensidigt supplerende."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at den kliniske undervisnings omfang og placering i studieforløbet er hensigtsmæssig og sikrer en god vekselvirkning mellem teori og praksis. Ifølge studieordningen udgør den kliniske undervisning 90 af uddannelsens 210 ECTS-point. Der er klinisk undervisning i modulerne 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13 og 14, dvs. i 10 af de 14 moduler som uddannelsen er opdelt. Perioderne med klinisk undervisning varierer med en vægt fra 2 til 15 ECTS-point. De længste kliniske undervisningsforløb ligger i modul 4, 11 og 12 som er rene kliniske undervisningsmoduler på 10 uger (15 ECTS-point), og i modul 6 hvor den kliniske undervisning varer 8 uger (12 ECTS-point).

I forbindelse med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den kliniske undervisning vurderer ekspertpanelet at de krav udbuddet stiller til indhold af de forskellige undervisningsperioder er med til at sikre gode læringsforløb for den studerende. Udbuddet følger de krav til indholdet i den kliniske undervisning som er beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen og studieordningen. Bekendtgørelsen stiller bl.a. krav til den kliniske undervisnings fokus, progression og sammenhæng med den teoretiske undervisning. I studieordningen er der en beskrivelse af modulernes læringsmål som også omfatter læringsudbyttet af den kliniske undervisning. Derudover er der krav til hvor den kliniske undervisning kan foregå, til indholdet i samarbejdsaftalerne mellem udbuddet og det kliniske undervisningssted og til kriterier for godkendelse af kliniske undervisningssteder.

Panelet vurderer at den kliniske undervisning er hensigtsmæssigt tilrettelagt. Den studerende forbereder sig til den kliniske undervisning ved at deltage i klinisk forberedende undervisning på det enkelte modul og ved at udarbejde en præsentationsportfolio forud for hvert klinisk modul. Det kliniske undervisningssted udarbejder en generel studieplan som den studerende skal udarbejde en individuel studieplan på baggrund af. Det kliniske undervisningssted har desuden refleksionssamtaler med den studerende hvor erfarings- og teoribaseret viden inddrages. Underviserne deltager i relevante dele af den kliniske undervisning og inddrager klinisk og praktisk viden i den teoretiske del af undervisningen, ligesom den studerendes erfaringer fra de kliniske undervisningsforløb inddrages i den efterfølgende teoretiske undervisning.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 9 og 10 og følgende bilag:

- Bilag C: Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor i sygepleje af januar 2008
- Bilag H: Tillæg til studieordningen i henhold til § 12 stk. 2 nr. 7, rammer for uddannelsens kliniske del.
- Bilag D 1: Modulbeskrivelser for modul 1
- Bilag D 2: Modulbeskrivelser for modul 2
- Bilag D 4: Modulbeskrivelser for modul 4

- Bilag I: Generel studieplan for modul 4
- Bilag J: Portfolio.

Kriterium 10: Kvalitetssikring af praktik

"Praktikken kvalitetssikres løbende.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at det løbende sikres, at praktikken fungerer tilfredsstillende, fx gennem krav til praktiksted, dialog mellem institution og udbud på den ene side og praktiksted på den anden om deres opgave som praktiksted og gennem evaluering af praktik."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet stiller tilstrækkelige krav for at sikre en tilfredsstillende klinisk undervisning. Udbuddet håndhæver de bekendtgørelsesfaste kriterier for godkendelse af kliniske undervisningssteder, og der er en klar ansvarsfordeling i forhold til den kliniske undervisnings tilrettelæggelse, gennemførelse og kvalitetssikring.

Herudover kvalitetssikrer udbuddet løbende den kliniske undervisning på flere hensigtsmæssige måder, fx gennem møder i Regionalt Klinisk Udvalg i Region Hovedstaden, samarbejdsrelationer mellem de ansvarlige for den kliniske undervisning på uddannelsesinstitutionen og de kliniske undervisningssteder og samarbejdsrelationer mellem de kliniske undervisningssteders uddannelsesansvarlige sygeplejersker og udbuddets undervisere. Den ansvarlige for den kliniske undervisning er dagligt i dialog med studerende, kliniske vejledere fra de kliniske undervisningssteder og ledere om pædagogiske og uddannelsesmæssige problemstillinger i de kliniske forløb på de kliniske undervisningssteder i Region Hovedstaden.

Panelet vurderer at dialogen mellem udbuddet og de kliniske undervisningssteder sikrer at der er klarhed om opgavefordelingen, og at de to parter er opdateret med relevant viden om hinanden.

Det kliniske undervisningssted har to til fire evalueringssamtaler med den studerende i løbet af det kliniske undervisningsforløb. Derudover evalueres forløbene også skriftligt af de studerende. Institutionen redegør for en konkret situation hvor de studerendes evalueringer viste en lav grad af tilfredshed med samarbejdet mellem udbuddet og de kliniske undervisningssteder. På baggrund af dette resultat besluttede udbuddet at den samme underviser skulle være i kontakt med den samme koordinerende kliniske vejleder og det samme kliniske undervisningssted, hvilket efterfølgende blev evalueret af de studerende og vurderet positivt.

Institutionen redegør for at et nyt evalueringssystem er ved at blive udarbejdet. Der er tale om en løbende fælles elektronisk evaluering som skal sikre at de enkelte kliniske undervisningsforløb bliver kvalitetsvurderet. Systemet udvikles i et samarbejde mellem de ledende kliniske sygeplejersker, uddannelsesinstitutionerne i Region Hovedstaden og de studerende.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 10 og følgende bilag:

- Bilag C: Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor i sygepleje af januar 2008
- Bilag H: Tillæg til studieordningen i henhold til § 12 stk. 2 nr. 7, rammer for uddannelsens kliniske del
- Bilag K: Krav og procedure
- Bilag L: Godkendelsesdokument af kliniske undervisningssteder
- Bilag M: Ansøgning om godkendelse som klinisk uddannelsessted

- Bilag N: Kommissorium for samarbejde om den kliniske del af uddannelsen
- Bilag O: Evaluering, modul 4.

Kriterium 11: Faciliteter og ressourcer

"De fysiske faciliteter og materielle ressourcer er tilstrækkelige i forhold til mål for læringsudbytte.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at de fysiske faciliteter og materielle ressourcer, der er til rådighed for udbuddets studerende og undervisere på udbudsstedet, er tilstrækkelige til, at det er muligt at opnå det forventede læringsudbytte. De fysiske faciliteter og materielle ressourcer er fx bibliotek, it-udstyr, lokaler, apparatur, materialer og redskaber."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at de fysiske faciliteter er relevante og tilstrækkelige i forhold til antallet af studerende. Institutionen redegør for at biblioteksfaciliteterne ikke ligger på udbudsstedet på Frederiksberg, men på det sygeplejefaglige bibliotek på Tagensvej i København. Derudover har udbuddets undervisere og studerende adgang til virtuelle biblioteksfunktioner, fx søgning i artikeldatabaser og bestilling af bøger. Af interview med de studerende fremgik det dog at ikke alle studerende har kendskab til de virtuelle biblioteksfunktioner, og at den manglende adgang til et bibliotek på udbudsstedet af mange studerende opleves som et problem. Ekspertpanelet vurderer det som en mindre svaghed at udbuddet ikke har et bibliotek placeret på udbudsstedet, og at ikke alle studerende har kendskab til de virtuelle biblioteksfunktioner.

Ekspertpanelet bemærker at udbuddet ikke har eget fuldt udstyret færdighedslaboratorium. Det fremgik imidlertid af besøget og den supplerende redegørelse hvordan der kompenseres for det. Dels har udbuddets studerende mulighed for at øve sig i grundlæggende sygepleje i udbuddets demonstrationsstue som råder over de basale faciliteter, og dels har udbuddet mulighed for at låne sig til mere avancerede færdighedslaboratorier på hospitalerne.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 11, interview med de studerende og ledelsen under institutionsbesøg, supplerende dokumentation og følgende bilag:

- Bilag C: Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor i sygepleje af januar 2008
- Bilag P: Samarbejdsaftale om biblioteksbetjening
- Bilag Q: Kommissorium for bibliotekets styregruppe.

Kriterium 12: Internationalisering

"Uddannelsesudbuddet er tilrettelagt, så der er mulighed for at gennemføre en eller flere dele af uddannelsen i udlandet inden for den normerede studietid.

Kriteriet finder anvendelse efter den 1. august 2009.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at det er muligt for de studerende at gennemføre en eller flere dele af uddannelsen i udlandet inden for den normerede studietid."

Vurdering:

Kriteriet vurderes ikke.

Begrundelse for vurderingen:

Kriteriet finder først anvendelse efter 1. august 2009 i overensstemmelse med lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsuddannelser, nr. 207 af 31.3.2008, § 39, stk. 2.

Kriterium 13: Kvalitetssikring af internationaliseringen

"Det sikres løbende, at uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, i tilstrækkelig grad bidrager til opnåelsen af det samlede læringsudbytte.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at udbuddet stiller relevante og tilstrækkelige kvalitetskrav til de uddannelsesdele, de studerende kan vælge at gennemføre i udlandet,*
- 2) at udbuddet løbende sikrer sig, at kvalitetskravene opfyldes. Fx skal den danske uddannelsesinstitution forhåndsvurdere og godkende de udenlandske uddannelseselementer, som de studerende kan tage,*
- 3) at der ved uddannelser, der er tilrettelagt som parallelforløb, er indgået aftale med en anerkendt udenlandsk uddannelsesinstitution om vilkårene for gennemførelsen af dele af uddannelsen på den udenlandske uddannelsesinstitution."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet stiller både relevante og tilstrækkelige krav til kvalitetssikringen af de uddannelsesdele som de studerende kan tage i udlandet. Udbuddet benytter sig overvejende af nationale aftaler med fælles procedurer for ansøgning og godkendelse, hvilket panelet vurderer som en fornuftig prioritering når man tager udbuddets begrænsede størrelse i betragtning. Eksempelvis indgår udbuddet i landsdækkende aftaler om udveksling af studerende med Thailand og Australien inden for kliniske eller teoretiske moduler. Herudover udveksler udbuddet også studerende gennem netværket Norddiakoni som er et tværfagligt nordisk uddannelsesnetværk for socionom-, diakon- og sygeplejerskeuddannelserne, og som udelukkende består af forhåndsvurderede og godkendte teoretiske og kliniske undervisningssteder.

Kvaliteten i netværket sikres løbende gennem bl.a. årlige netværksmøder hvor fx flaskehalsproblematikker bliver diskuteret. De studerende evaluerer løbende hver uddannelsesdel i udlandet både under og efter opholdet. Evalueringerne foregår sammen med værtsinstitutionens teoretiske og kliniske uddannelsesvejledere og sammen med udbuddets internationale koordinator. Udbuddet anvender evalueringresultaterne til udvikling af nye tiltag som fx udvekslingsophold af kortere varighed og mulighed for komparative studier. Af besøget fremgik det at de studerende primært tager de kliniske dele af uddannelsen i udlandet, men at udbuddet ønsker at fremme udvekslingen inden for teoridelen som er i overensstemmelse med de studerendes ønske om at få flere muligheder for udveksling. Panelet vurderer at kvaliteten løbende sikres tilstrækkeligt gennem bl.a. de studerendes evalueringer og relevante netværkssamarbejder.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 13, interview med de ansvarlige for den kliniske undervisning under institutionsbesøg og følgende bilag:

- Bilag R: Tillæg til studieordningen i henhold til § 12, stk. 2 nr. 10, Internationalisering
- Bilag S: Godkendelsesformular (kvalitetskrav til uddannelsesdele gennemført i udlandet)
- Bilag T: International aftale vedr. Australien
- Bilag U: International aftale vedr. Thailand.

Kriterium 14: Systematisk og kontinuerligt kvalitetsarbejde

"Der arbejdes systematisk og løbende med at sikre og udvikle kvaliteten af udbuddets aktiviteter og resultater.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at der systematisk gennemføres aktiviteter for at kvalitetssikre og -udvikle udbuddet,*
- 2) at eksterne og interne interessenter inddrages, herunder at udbuddet regelmæssigt og systematisk sikrer sig de studerendes vurdering af udbuddet,*
- 3) at udbuddet bruger den viden, der indhentes gennem evaluering, kvalitetssikring og -udvikling, til at forbedre og udvikle sine aktiviteter og resultater."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet vurderer at kvalitetsarbejdet dækker de centrale forhold på udbuddet. Institutionen redegør for at kvalitetsarbejdet foregår systematisk gennem fx evaluering af undervisningen. Udbuddet har et evalueringsudvalg bestående af rektor og to lektorer som udarbejder evalueringsredskaber og afprøver og udvikler metoder.

Panelet vurderer at udbuddet inddrager de relevante interessenter i kvalitetsarbejdet i tilstrækkelig grad. Institutionen redegør for at udbuddet har fulgt op på den landsdækkende aftager-, dimittend- og censorundersøgelse fra 2006 med en lokal og revideret version af spørgeskemaet for at sikre et højt kompetenceniveau blandt nyuddannede sygeplejersker. Institutionen redegør for at udbuddet inddrager de studerende gennem skriftlig evaluering af undervisningen ved afslutningen på hvert modul. Herefter bearbejdes resultaterne af evalueringsudvalget som dernæst udarbejder en handlingsplan og formidler resultaterne videre til underviserne der derpå bruger denne viden i tilrettelæggelsen af deres undervisning.

Panelet vurderer at udbuddets arbejde med kvalitetssikring sker løbende, og at det har en god opfølgningprocedure. Ekspertpanelet vurderer det dog som en mindre svaghed at udbuddet har en tendens til at forlade sig på at dimittenderne har et godt ry blandt aftagerne frem for at arbejde mere proaktivt med kvalitetsforbedringer i uddannelsen.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 2 og 14, supplerende dokumentation og følgende bilag:

- Bilag V: Evaluering af 1. og 2. semester
- Bilag X: Evaluering af undervisning og intern prøve i anatomi, fysiologi og biokemi
- Bilag Y: Evaluering af undervisning og intern prøve i folkesundhed, epidemiologi og miljømedicin.

Kriterium 15: Gennemførelse

"Frafald minimeres, og de studerende gennemfører i tilfredsstillende omfang.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at der er iværksat indsatser for at øge antallet af studerende, som gennemfører, fx registrering af nøgletal, studie- og erhvervsvejledning samt viden om årsager til frafald,*
- 2) at der opnås tilfredsstillende resultater med hensyn til de studerendes gennemførelsesfrekvens set i forhold til andre udbud inden for samme eller beslægtede uddannelsesområder."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet konstaterer at 17,9 % af udbuddets studerende som er startet på årgang 2004 er ophørt med uddannelsen uden at fuldføre den. Frafallstallet for udbuddet er dermed under den vejledende maksimumgrænse på 39 % som er fastsat i forbindelse med denne akkrediteringsvurdering, og er derfor tilfredsstillende. Den vejledende maksimumgrænse er fastsat i fællesskab af alle de ekspertpaneler som er med til at vurdere udbud af sygeplejerskeuddannelsen, og EVA og gælder for alle udbud af uddannelsen.

Ekspertpanelet vurderer desuden at udbuddet har tilstrækkeligt kendskab til årsagerne til frafald. De hyppigste årsager til frafald på udbuddet er at den studerende vælger et universitetsstudium, eller at den studerende overflytter til en sygeplejerskeuddannelse i Jylland. Enkelte påbegynder et fuldtidsjob eller tager ud at rejse. Det fremgår af redegørelsen at ingen har angivet udbudsstedet som årsag til frafald.

Ekspertpanelet vurderer at udbuddet har iværksat relevante og tilstrækkelige tiltag for at øge gennemførelsen af studerende set i forhold til frafaldets omfang. Alle studerende der afbryder studiet, bliver tilbudt udslusningsvejledning hvor årsagen til frafaldet afdækkes, og cirka 90 % benytter sig af dette tilbud. Herudover tester udbuddet ved studiestart bl.a. for læse- og skrivemvanskeligheder og tilbyder de studerende en test af læringsstil og undervisning i studieteknik.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 15, nøgletal for kriterium 15 og følgende bilag:

- Bilag Z: Studiefaglige samtaler, marts 2009.

Kriterium 16: Vurdering af læringsudbytte

"Prøver og eksamensformer sikrer en tilstrækkelig samlet belysning af, hvorvidt en studerende har realiseret mål for læringsudbytte.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at de valgte prøver og eksaminer er velegnede til at belyse, om en studerende opnår de læringsmål, der skal vurderes ved prøven/eksamenen,*
- 2) at de valgte prøver og eksaminer samlet set giver et tilstrækkeligt dækkende billede af, om en studerende har opnået viden, færdigheder og kompetencer, der svarer til mål for læringsudbytte."*

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Pga. overgang til ny studieordning i 2008 har udbuddet kun beskrevet prøver og eksaminer for modulerne 1-5 og 7. Det har derfor kun været muligt for ekspertpanelet at vurdere disse prøver og eksaminers velegnethed.

Ekspertpanelet vurderer at de valgte eksaminer og prøver er velegnede til at belyse om de studerende når de ønskede læringsmål. Institutionen redegør for at udbuddet arbejder med at skabe sammenhæng mellem læringsmål, undervisning og eksamen gennem det såkaldte alignment-princip. Udbuddet anvender forskellige prøveformer, fx en individuel skriftlig opgave med udgangspunkt i en case der beskriver en patientsituation, en multiple-choice-test der omfatter modulets pensum, og en gruppefremstillet projektopgave som danner udgangspunkt for individuel eksamination. Valget af forskellige prøveformer skal sørge for at styrker og svagheder ved de forskellige prøveformer opvejer hinanden i løbet af uddannelsen. De eksterne prøver planlægges som skridt på vejen til det afsluttende bachelorprojekt, og der er tydelig progression i målene, der testes ved prøverne, gennem uddannelsen.

Selvom ikke alle udbuddets prøver og eksaminer er beskrevet endnu, vurderer panelet at det er sandsynliggjort at prøver og eksaminer vil give et tilstrækkeligt dækkende billede af om den studerende har realiseret mål for læringsudbytte efter endt studieforløb. Panelet bygger sin vurdering dels på det forhold at der er prøver og eksaminer ved afslutningen af hvert modul som belyser om den studerende har opnået modulets læringsmål dels på panelets vurdering i forbindelse med kriterium 6 om at der er god sammenhæng mellem læringsmålene for udbuddets elementer og det overordnede mål for læringsudbytte.

Dokumentation:

Institutionens redegørelse for kriterium 7 og 16 og følgende bilag:

- Bilag D 1: Modulbeskrivelser for modul 1
- Bilag D 2: Modulbeskrivelser for modul 2
- Bilag D 3: Modulbeskrivelser for modul 3
- Bilag D 4: Modulbeskrivelser for modul 4
- Bilag D 5: Modulbeskrivelser for modul 5
- Bilag D 7: Modulbeskrivelser for modul 7
- Bilag Æ: Tillæg til studieordningen i henhold til § 12, stk. 2, nr. 11, Prøver.

Kriterium 17: Opnåelse af læringsudbytte

"Uddannelsesuddannelsens dimittender realiserer mål for læringsudbytte i tilfredsstillende grad.

Uddybning

Udbuddet skal redegøre for og dokumentere, at udbuddets dimittender opnår tilstrækkeligt gode karakterresultater, set i forhold til resultaterne for det uddannelsesområde, der akkrediteres, eller i forhold til resultaterne for beslægtede uddannelsesområder."

Vurdering:

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen:

Ekspertpanelet konstaterer at 0,7 % af karaktererne, som fremgår af eksamensbeviserne for udbuddets dimittender har karakteren 02. Nøgletallet for udbuddet er dermed under den vejledende maksimumgrænse på 7,5 % som er fastsat i forbindelse med denne akkrediteringsvurdering, og er derfor tilfredsstillende. Den vejledende maksimumgrænse er fastsat i fællesskab af alle de ekspertpaneler som er med til at vurdere udbud af sygeplejerskeuddannelsen, og EVA og gælder for alle udbud af uddannelsen. Nøgletallet er beregnet ud fra karaktererne for de tre eksterne eksaminer for udbuddets dimittender fra de sidste to semestre.

Dokumentation:

Institutionens nøgletal for kriterium 17.